

คำศัพท์พื้นฐาน 1,000 คำ ที่ใช้ในการเรียน การสอนวิชาภาษาไทยพื้นฐานสำหรับนักศึกษา ชาวจีนของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตที่เรียน ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง

List of 1,000 Words for Learning and Teaching
Fundamental Thai for Chinese Students Using Thai
as a Second Language of Dhurakij Pundit University

เกียรติชัย เดชพิทักษ์ศิริกุล*
Kiatichai Dejitaksirikul*

* อาจารย์ประจำ ภาควิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
* Lecturer, Department of Thai, Faculty of Arts, Dhurakij Pundit University
* Email: kiatichai.dej@dpu.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมคำศัพท์ที่ปรากฏใช้จริงในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย พื้นฐานของนักศึกษาชาวจีนของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต แล้วสังเคราะห์อย่างเป็นระบบให้เป็น รายการคำศัพท์พื้นฐาน 1,000 คำ สำหรับนักศึกษาชาวจีนของมหาวิทยาลัยการศึกษาในครั้งนี้เป็น แนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยพื้นฐานสำหรับนักศึกษาชาวจีน และเป็นข้อมูล สำหรับพัฒนาเป็นสื่อการเรียนการสอนต่างๆ เช่น พจนานุกรม อภิธานศัพท์ ข้อสอบวัดสมรรถนะ ภาษาไทย ตลอดจนการทำงานวิจัยในชั้นเรียนต่อไป

ผลการวิจัยพบว่าคำศัพท์ที่ควรรอยู่ในรายการคำศัพท์พื้นฐานที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชา ภาษาไทยสำหรับนักศึกษาชาวต่างชาติมีทั้งสิ้น 1,033 คำ คำศัพท์ทั้งหมดนี้สามารถจำแนกได้เป็น 5 กลุ่มตามค่าความถี่ในการปรากฏของคำ คือ กลุ่มคำศัพท์ที่ปรากฏมากที่สุดมีจำนวนคำทั้งสิ้น 9 คำ กลุ่มคำศัพท์ที่ปรากฏมาก มีจำนวนทั้งสิ้น 33 คำ กลุ่มคำศัพท์ที่ปรากฏปานกลาง มีจำนวนทั้งสิ้น 35 คำ กลุ่มคำศัพท์ที่ปรากฏน้อย มีจำนวนทั้งสิ้น 112 คำ ส่วนกลุ่มคำศัพท์ที่ปรากฏน้อยที่สุดมีจำนวนทั้งสิ้น 844 คำ

เมื่อนำไปวิเคราะห์ตามชนิดของคำพบว่าคำนามเป็นคำที่ปรากฏมากที่สุด จำนวน 499 คำ คิดเป็นร้อยละ 48.3 ของจำนวนคำทั้งหมด รองลงมาคือคำกริยาปรากฏทั้งสิ้น 348 คำ คิดเป็น ร้อยละ 33.69 ส่วนคำที่ปรากฏน้อยที่สุดคือ คำเชื่อมอนุพยางค์ มีทั้งสิ้น 3 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.29 นอกจากนี้เมื่อนำไปวิเคราะห์ตามบริบทการใช้ภาษาพบว่าคำที่ปรากฏมากที่สุดคือ คำที่ใช้ในการเรียน การสอน มีจำนวน 361 คำ คิดเป็นร้อยละ 34.95 รองลงมาคือคำที่อยู่เฉพาะในบทเรียน มีจำนวน 354 คำ คิดเป็นร้อยละ 34.27 และคำที่ปรากฏทั้งในบทเรียนและการเรียนการสอน มีจำนวน 318 คำ คิดเป็นร้อยละ 30.78

คำสำคัญ: รายการคำศัพท์ พจนานุกรม การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ

Abstract

The purpose of this research is to compile a list of 1000 Thai words and utterances used for learning and teaching fundamental Thai for Chinese students of Dhurakij Pundit University who study Thai as a second language. The results of this research could be used to improve the Thai language teaching for Chinese students, and used as the information to improve teaching materials such as dictionary, glossary, and competency tests.

Thai words will be selected according to their cumulative frequency which has been divided into 5 groups. 9 words have been classified as the most frequently group, 33 words in the second group, 35 words in the third group, 112 words in the fourth group, and 844 words found in the least frequently group.

As for the part of speech analysis, nouns constitute the most frequency found in the word list. 48.3 percent of the 1000 words used as noun, 33.69 percent used as verb, and only 0.29 percent or the minority of the part of speech found in the word list is relative pronoun. In addition, the results of word found based on context of language use reveal that 34.95 percent of words were used as the language for communication in classroom, 34.27 percent only found on textbook, and 30.78 percent found in these both contexts.

Keywords: Word List, Dictionary, Teaching Thai as a Foreign Language

บทนำ

ปัจจุบันมีนักศึกษาจีนจำนวนมากเดินทางมาศึกษาในประเทศไทย และมีแนวโน้มว่าจะมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและการร่วมมือกันด้านการศึกษาระหว่างกระทรวงศึกษาธิการของประเทศไทยกับประเทศจีน จากข่าวสำนักนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2558 ระบุว่าในปี 2558 นี้จะมีนักศึกษาจีนเดินทางมาศึกษาต่อในประเทศไทยมากกว่า 22,000 คนตัวเลขดังกล่าวนี้สัมพันธ์กับการเรียนการสอนภาษาไทยโดยตรง เพราะไม่ว่า นักศึกษาจะศึกษาในหลักสูตรใด หรือของมหาวิทยาลัยใด นักศึกษาทั้งหมดต่างต้องใช้ภาษาไทยเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน และใช้เป็นสื่อกลางในการเรียนการสอนทั้งสิ้น ดังนั้นความสามารถด้านภาษาไทยจึงนับเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับนักศึกษาชาวจีน และการพัฒนาความสามารถดังกล่าวก็นับเป็นภารกิจสำคัญอย่างหนึ่งของอาจารย์ผู้สอนภาษาไทย

ปัญหาสำคัญที่อาจารย์ผู้สอนพบเป็นประจำก็คือนักศึกษาชาวจีนจำนวนหนึ่งฟังภาษาไทยไม่เข้าใจและติดตามบทเรียนไม่ทัน ซึ่งสาเหตุหลักของปัญหานี้ก็คือผู้เรียนไม่เข้าใจคำศัพท์ที่ผู้สอนใช้ประกอบการสอน คำศัพท์ในที่นี้หมายรวมทั้งคำศัพท์ตามเนื้อหาวิชาและคำศัพท์พื้นฐานที่ผู้สอนใช้ในการถ่ายทอดความรู้

การแก้ไขปัญหาดังกล่าวอาจทำได้โดยการเลือกใช้คำที่ผู้สอนและนักศึกษาสื่อสารได้เข้าใจตรงกัน แต่คำถามที่ตามมาก็คือ ผู้สอนจะมีเกณฑ์สำหรับเลือกใช้คำในการอธิบายบทเรียนอย่างไร เพราะคำเดียวกันเมื่อใช้แล้วนักศึกษากลุ่มหนึ่งอาจเข้าใจ แต่อีกกลุ่มหนึ่งอาจต้องเสียเวลาอย่างมากเพื่อค้นหาความหมายในพจนานุกรม ซึ่งความหมายที่ได้ก็อาจไม่ตรงตามที่ต้องการ ยิ่งไปกว่านั้น การจดจำความหมายของคำที่ปรากฏในพจนานุกรม ไม่ว่าจะ เป็นพจนานุกรมภาษาไทย-จีนที่นักศึกษาส่วนใหญ่นำมาจากประเทศจีน หรือพจนานุกรมไทย-อังกฤษก็ยังไม่ใช่วิธีที่สอดคล้องกับปัญหาของนักศึกษา เนื่องจากไม่มีเกณฑ์ใดที่จะทำให้นักศึกษาทราบได้ว่าคำศัพท์จำนวนมหาศาลที่ปรากฏในพจนานุกรมนั้น คำใดเป็นคำที่ควรจำให้ได้และคำใดที่ไม่จำเป็นต้องจำ

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาหนังสือภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติก็พบว่า หนังสือประเภทนี้แม้จะมีคำศัพท์ที่ใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน แต่การจดจำคำศัพท์เหล่านี้ไม่ใช่ทางออกที่ตรงตามวัตถุประสงค์ของผู้เรียนเนื่องจากการสื่อสารในชีวิตประจำวันกับการสื่อสารในห้องเรียนเป็นสถานการณ์การใช้ภาษาที่ต่างกันชุดคำศัพท์พื้นฐานที่ใช้ในการเรียนการสอนส่วนใหญ่ก็ไม่ตรงกับคำศัพท์ในหนังสือที่วางจำหน่ายทั่วไป ด้วยเหตุนี้การจะหาคำศัพท์พื้นฐานสำหรับนักศึกษาที่เรียนภาษาไทยเป็นภาษาที่สองจึงจำเป็นต้องรวบรวมจากบริบทในชั้นเรียน

จากที่กล่าวมานี้ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาและวิเคราะห์ถ้อยคำที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยพื้นฐาน แล้วรวบรวมเป็นคำศัพท์พื้นฐาน 1,000 คำ ที่จำเป็นสำหรับนักศึกษาชาวจีนที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง เพื่อให้กระบวนการเรียนการสอนของทั้งอาจารย์และนักศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตลอดจนรองรับสภาวะการณ์เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนในปัจจุบัน นั่นคือเป็นการเตรียมความพร้อมด้านการเรียนการสอนตลอดจนสื่อประกอบการสอน เนื่องจากรายการคำที่ได้จะสามารถใช้เป็นข้อมูลสำหรับการจัดทำสื่อพัฒนาการเรียนการสอนต่างๆ ทั้งพจนานุกรม อภิธานศัพท์ และข้อสอบวัดสมรรถนะภาษาไทย

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อรวบรวมคำศัพท์ที่ปรากฏใช้จริงในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของนักศึกษาชาวจีนของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต แล้วสังเคราะห์อย่างเป็นระบบให้เป็นรายการคำศัพท์พื้นฐาน 1,000 คำที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยพื้นฐานสำหรับนักศึกษาชาวจีนของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง

สมมติฐาน

1. คำศัพท์ที่ใช้ในการเรียนการสอนประจำวันสามารถนำมาวิเคราะห์อย่างเป็นระบบให้เป็นรายการคำศัพท์พื้นฐาน 1,000 คำ ที่ใช้ในการเรียนการสอนนักศึกษาชาวจีนของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง
2. คำศัพท์ที่ใช้ในการเรียนการสอน 1,000 คำ เป็นคำศัพท์ที่ใช้ในกระบวนการเรียนการสอนมากกว่าคำในบทเรียน

นิยามศัพท์

1. คำศัพท์ ในงานวิจัยนี้ ไม่ได้หมายถึงกลุ่มเสียงในภาษาที่รวมกันแล้วมีความหมายเท่านั้น แต่ยังหมายความถึง “กลุ่มคำ” ด้วย หากกลุ่มคำนั้นมีความถี่ในการปรากฏสูง เช่น “เป็นยังไง” ผู้วิจัยจะนับกลุ่มคำนี้เป็นหนึ่งคำศัพท์ โดยนับแยกจากคำว่า “เป็น” และ “ยังไง” ที่ปรากฏในบริบทการใช้ภาษาบริบทอื่น
2. คำศัพท์ที่ใช้ในกระบวนการเรียนการสอนหมายถึง คำศัพท์ที่ผู้สอนใช้ในการอธิบายบทเรียนรวมทั้งใช้ในการทักทายกับผู้เรียนในชั้นเรียน
3. คำศัพท์ที่อยู่ในบทเรียน หมายถึง คำศัพท์ทั้งหมดที่ปรากฏในเอกสารที่ใช้ในการสอนวิชา TH 110 Communication Skills in Thai for Non-native Speakers
4. รายการคำศัพท์ ในงานวิจัยนี้หมายถึงรายการคำศัพท์ 1,000 คำที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชา TH 110 Communication Skills in Thai for Non-native Speakers
5. พจนานุกรม ในงานวิจัยนี้หมายถึงพจนานุกรมสำหรับนักศึกษาชาวต่างชาติ โดยคำที่รวบรวมในพจนานุกรมนั้นนอกจากจะมาจากวิชาภาษาไทยแล้วยังรวมถึงวิชาคณิตศาสตร์และสถิติในชีวิตประจำวันและวิทยาศาสตร์ด้วย

ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาเฉพาะรายวิชาภาษาไทยพื้นฐานที่เปิดสอนให้นักศึกษาชาวจีนหลักสูตร 3+1 ในภาคเรียนแรก (TH 110) เนื่องจากงานวิจัยนี้มุ่งรวบรวมคำศัพท์ที่นักศึกษาควรรู้ก่อนที่จะมาเรียนหลักสูตรภาษาไทย ดังนั้นข้อมูลที่ได้จากภาคเรียนแรกจึงสอดคล้องกับความสามารถด้านภาษาของนักศึกษามากที่สุด

ข้อตกลงเบื้องต้น

เนื่องจากงานวิจัยนี้จะวิเคราะห์ตามคำศัพท์ที่ปรากฏจริง ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงภววิสัย (objectivedata) คือ ขึ้นอยู่กับเหตุการณ์ในชั้นเรียนที่อาจจะทำให้เกิดเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามแผนการสอนและเหตุการณ์

ที่เกิดขึ้นโดยบังเอิญ ในส่วนของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยบังเอิญนั้น จำเป็นต้องให้สิทธิ์ผู้สอนในการตัดสินว่า ผู้เรียนควรรู้ค่าๆ นั้น เนื่องจากเป็นค่าที่มีโอกาสเกิดซ้ำอีก หรือควรตัดออกจากรายการ เนื่องจากมีโอกาสเกิดซ้ำได้น้อย

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1. กำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยนำมาศึกษาในครั้งนี้คือถ้อยคำทั้งหมดที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชา TH 110 Communication Skills in Thai for Non-native Speakers ซึ่งเป็นวิชาในสังกัดคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ สาเหตุที่กำหนดวิชานี้เป็นกลุ่มตัวอย่างก็เพราะวิชานี้เป็นวิชาภาษาไทยวิชาแรกที่นักศึกษาจีนที่ยังไม่มีพื้นฐานความรู้ภาษาไทยจำเป็นต้องเรียน และเป็นวิชาที่เปิดในภาคเรียนแรก

2. เก็บข้อมูลจากการบันทึกเสียงการสอนในชั้นเรียนวิชา โดยเก็บข้อมูลตลอดรายวิชาจำนวน 45 ชั่วโมง การบันทึกเสียงในแต่ละครั้งนั้นจะเริ่มตั้งแต่การทักทายผู้เรียนต้นชั่วโมงจนจบเนื้อหาการสอนทั้งหมด

3. รวบรวมและสร้างคลังข้อมูล

3.1 ถอดเสียงทั้งหมดที่บันทึกไว้ และพิมพ์เป็นไฟล์ Word document

3.2 สร้างคลังข้อมูลคำ โดยเว้นวรรคอย่างเหมาะสมตามหลักการเขียน (Words Corpus) เพื่อนำไปใช้สำหรับโปรแกรม Thai Concordance Version 1.25 (Win9x) ของภาควิชาภาษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.3 ใช้โปรแกรม Thai Concordance จำแนกและนับจำนวนคำที่ปรากฏในไฟล์เอกสารเพื่อเรียงลำดับคำทั้งหมดเป็นรายการตามจำนวนความถี่ที่ปรากฏ

4. วิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ตามความถี่ที่ปรากฏจริงในไฟล์เสียงการเรียนการสอน

4.2 วิเคราะห์ด้วยวิจรณ์ญาณของผู้สอนเพื่อตัดคำที่เกิดโดยบังเอิญออกจากรายการ

4.3 วิเคราะห์โดยสร้างแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนชาวจีน จากการสุ่มตัวอย่างตามความประสงค์ (judgment sampling) เพื่อสอบถามความถูกต้อง และขอความคิดเห็นเพิ่มเติมว่าเป็นคำที่ควรอยู่ในรายการจริงหรือไม่

4.4 ประมวลผลการวิเคราะห์ เพื่อเรียงลำดับคำทั้งหมดให้เป็นรายการคำศัพท์

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยประกอบไปด้วย 3 ส่วน คือ รายการคำศัพท์ที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยพื้นฐาน การวิเคราะห์คำศัพท์โดยจำแนกตามชนิดของคำ และการวิเคราะห์คำศัพท์ตามการปรากฏในการเรียนการสอน

1. รายการคำศัพท์ที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยพื้นฐาน

ผู้วิจัยได้รวบรวมคำศัพท์จากการบันทึกเสียงการสอนวิชา TH 110 Communication Skills in Thai for Non-native Speakers ซึ่งเป็นวิชาภาษาไทยวิชาแรกที่นักศึกษาต่างชาติจะได้เรียนเมื่อมาเรียนในมหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่าคำศัพท์ที่ปรากฏในการเรียนการสอนมีทั้งสิ้น

1,188 คำ ผู้วิจัยได้นำคำทั้งหมดมาล้างเคราะห์และสร้างเป็นรายการคำศัพท์พื้นฐาน โดยตัดคำศัพท์ออกไป 155 คำ และได้คำศัพท์ที่ควรอยู่ในรายการคำศัพท์ของวิชานี้ทั้งสิ้น 1,033 คำ

เกณฑ์ที่ใช้คัดเลือกกว่าคำศัพท์ใดบ้างควรอยู่ในรายการคำศัพท์นั้นมีสองเกณฑ์ คือเกณฑ์ความถี่ของคำศัพท์ที่ปรากฏในการเรียนการสอน กล่าวคือ คำศัพท์ใดที่ปรากฏในการเรียนการสอนในชั้นเรียนมากยิ่งขึ้นหมายความว่า คำศัพท์ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน เกณฑ์การคัดเลือกคำศัพท์จากชั้นเรียนด้วยค่าความถี่นี้สอดคล้องกับที่ อลัน เคิร์กเนส (Kirkness, 2011) ได้กล่าวถึงการรวบรวมคำศัพท์ในพจนานุกรมสำหรับผู้เรียนภาษาต่างประเทศไว้ว่า รายการคำซึ่งปรากฏในโครงสร้างหลักของพจนานุกรมประเภทนี้ไม่ได้มีคำศัพท์ที่ครอบคลุมแวดวงการใช้ภาษาทั้งหมด แต่เป็นคำศัพท์ที่ได้คัดเลือกจากประสบการณ์ในชั้นเรียน กล่าวคือเกิดจากการสอนของผู้สอนและความจำเป็นในการรับรู้ของผู้เรียน โดยเกณฑ์พื้นฐานในการพิจารณาว่าคำศัพท์ใดจะปรากฏในรายการคำศัพท์นั้นมาจากการพิจารณาความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์และพิจารณาว่าเป็นคำศัพท์ที่มีประโยชน์ต่อผู้เรียนหรือไม่ ส่วนเกณฑ์ที่สองคือการพิจารณาจากผู้สอนว่าคำใดที่ปรากฏโดยบังเอิญ และคำใดมีโอกาสเกิดขึ้นซ้ำ ซึ่งคำที่ปรากฏโดยบังเอิญจะถูกตัดออกจากรายการคำ

จากเกณฑ์ข้อแรก ผู้วิจัยได้ตัดคำศัพท์ที่มีความถี่ต่ำสุดออก คือ ปรากฏเพียงคำละหนึ่งครั้ง ตลอดระยะเวลาการเก็บข้อมูล หรือคิดเป็นร้อยละ 0.002 ของค่าความถี่สะสม คำในกลุ่มนี้มีทั้งสิ้น 138 คำ เช่นคำว่า ลังเกต ของฝากสรุปท่อน้ำแปลหัวข้อประตูดุหยด ทั้งที่ แบ่งเบาเข้าร่วมชม ฟองวงเล็บพืงพา ยกเว้นแยะวัยรุ่นอันดับ เป็นต้น

เมื่อพิจารณาด้วยเกณฑ์ข้อที่สองผู้วิจัยได้ตัดคำศัพท์ไปอีก 17 คำ เพราะพบว่าคำเหล่านี้เป็นคำที่ปรากฏโดยบังเอิญ อีกทั้งการปรากฏของคำเหล่านี้ไม่มีการกระจาย กล่าวคือเป็นคำที่พบมากกว่าหนึ่งครั้งแต่พบในคาบเรียนเดียวเท่านั้น คำศัพท์ที่เกิดขึ้นโดยบังเอิญนี้เมื่อวิเคราะห์แล้วพบว่าสามารถจำแนกได้เป็น 2 กลุ่ม คือ คำที่เกิดขึ้นในคาบเรียนที่กล่าวถึงเนื้อหาบทเรียน และคำที่เกิดจากคำถามของนักศึกษาในชั้นเรียนซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชา

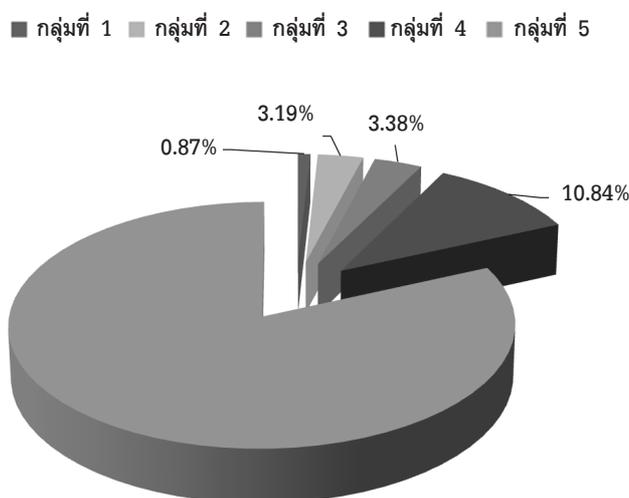
คำที่เกิดขึ้นในคาบเรียนที่กล่าวถึงเนื้อหาบทเรียนพบทั้งสิ้น 12 คำ ได้แก่ ความทุกข์ แผ่นดิน อภัย หม่น เหือน บรรเทา วางแปล่า คุณธรรม วันภาษาไทยแห่งชาติ ยิ่งใหญ่ ชื่น ความดี คำเหล่านี้ปรากฏในบทเรียนที่กล่าวถึงเพลงที่จะให้นักศึกษาแสดงในวันภาษาไทยแห่งชาติ ผู้วิจัยเห็นว่าคำศัพท์ที่ปรากฏในบทเรียนนี้เป็นคำที่ไม่จำเป็นสำหรับผู้เรียนภาษาไทยในระดับเริ่มต้น และปรากฏเฉพาะคาบเรียนนี้เท่านั้นจึงตัดคำศัพท์เหล่านี้ออก

ส่วนคำที่เกิดจากคำถามของนักศึกษาในชั้นเรียน มี 5 คำ ได้แก่คำว่า สุภาพบุรุษ สุภาพสตรี ปรากฏคำละ 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.008 บุรุษ ปรากฏ 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.006 คาบ (กริยา) และอุทยาน ปรากฏคำละ 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.004 เมื่อพิจารณาพบว่าคำเหล่านี้เกิดจากการถามคำถามที่ไม่เกี่ยวข้องและไม่สืบเนื่องจากเนื้อหาวิชา

ด้วยเกณฑ์ทั้งเรื่องความถี่และการพิจารณาจากผู้สอนนี้ทำให้ผู้วิจัยสรุปว่าคำศัพท์ที่ควรอยู่ในรายการคำศัพท์พื้นฐาน 1,000 คำของวิชา TH 110 Communication Skills in Thai for Non-native Speakers มีทั้งสิ้น 1,033 คำ

เมื่อนำคำศัพท์ดังกล่าวมาจัดเป็น 5 กลุ่มคือ กลุ่มคำศัพท์ที่ปรากฏมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยใช้การหาค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์จากค่าเฉลี่ยความถี่สะสมของจำนวนครั้งที่ปรากฏ เป็นเกณฑ์ ผลการจัดกลุ่มพบว่ากลุ่มคำศัพท์ที่ปรากฏมากที่สุด (เปอร์เซ็นต์ไทล์ 80-100) มี 9 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.87 กลุ่มคำศัพท์ที่ปรากฏมาก (เปอร์เซ็นต์ไทล์ 60-80) มี 33 คำ คิดเป็นร้อยละ 3.19 กลุ่มคำศัพท์ที่ปรากฏปานกลาง (เปอร์เซ็นต์ไทล์ 40-60) มี 35 คำ คิดเป็นร้อยละ 3.38 กลุ่มคำศัพท์ที่ปรากฏน้อย (เปอร์เซ็นต์ไทล์ 20-40) มีจำนวน 112 คำ คิดเป็นร้อยละ 10.84 ส่วนกลุ่มคำศัพท์ที่ปรากฏน้อยที่สุด (เปอร์เซ็นต์ไทล์ 0-20) มีจำนวน 844 คำ คิดเป็นร้อยละ 81.72 ดังภาพที่ 1

จำนวนคำศัพท์

ภาพที่ 1 แผนภูมิแสดงกลุ่มคำศัพท์โดยใช้การหาค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์จากค่าเฉลี่ยความถี่สะสมของจำนวนครั้งที่ปรากฏเป็นเกณฑ์

จากภาพที่ 1 นี้ สามารถกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่า คำศัพท์ที่นักศึกษาจีนควรรู้และเข้าใจก่อนมาเรียนในประเทศไทยมีจำนวน 1,033 คำ จำแนกเป็นคำศัพท์ที่จำเป็นต้องรู้มากที่สุดเพราะพบเป็นจำนวนมากในการเรียนการสอนคือ คำศัพท์กลุ่มที่ 1 คำศัพท์ที่จำเป็นรองลงมาคือคำศัพท์กลุ่มที่ 2 กลุ่มที่ 3 กลุ่มที่ 4 และ กลุ่มที่ 5 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาคำศัพท์ในแต่ละกลุ่มพบว่ามียารายละเอียดดังนี้
 1.1 กลุ่มคำศัพท์ที่ปรากฏมากที่สุดมี 9 คำ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ตารางแสดงความถี่ของคำศัพท์กลุ่มที่ปรากฏมากที่สุด

คำศัพท์	จำนวนครั้ง	ร้อยละ
1. มั้ย	1509	3.198
2. ไม่	1504	3.187
3. มี	1248	2.645
4. นะ	958	2.030
5. นี่	922	1.954
6. คน	895	1.897
7. ไป	880	1.865
8. ครี๊ยะ	778	1.649
9. แล้ว(เสิร์ฟ) ¹	751	1.592

จากตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่าคำที่มีค่าความถี่ในการปรากฏสูงที่สุดคือคำว่า “มั้ย” โดยปรากฏ 1,509 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.198 ของการปรากฏทั้งหมด รองลงมาคือคำว่า “ไม่” และ “มี” โดยปรากฏ 1,504 ครั้ง และ 1,248 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.187 และ 2.645 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาคำศัพท์กลุ่มที่ 1 จะเห็นว่าคำที่ปรากฏมากที่สุดคือคำว่า “มั้ย” คำศัพท์นี้มีความหมายและหน้าที่เหมือนกับคำว่า “โหม” คือใช้ในประโยคคำถามตอบรับหรือปฏิเสธ แต่ผู้วิจัยเลือกใช้รูปคำ “มั้ย” เป็นรูปแทนคำศัพท์ดังกล่าวเพราะจากการพิจารณาพบว่า แม้รูปคำศัพท์นี้จะถูกระบุว่าไม่ใช่ในภาษาเขียนแต่ในปัจจุบันกลับพบการเขียนด้วยรูปนี้เป็นจำนวนมาก เหตุผลอีกข้อหนึ่งคืองานวิจัยนี้เก็บข้อมูลจากภาษาพูด และรูปแทนนี้ก็ตรงกับกรออกเสียงที่ปรากฏในภาษาพูดด้วยซึ่งการเก็บรูปคำที่ตรงกับเสียงจะทำให้ผู้เรียนต่างชาติไม่สับสนหรือเกิดข้อสงสัยเกี่ยวกับเรื่องการผันเสียงที่เคยเรียนมาแล้ว นอกจากนี้เมื่อพิจารณาคำศัพท์นี้ร่วมกับแบบสอบถามความเข้าใจคำศัพท์พบว่านักศึกษาไม่เข้าใจความหมายร้อยละ 31.25 ในขณะที่นักศึกษาที่ตอบว่าเข้าใจความหมายคำศัพท์นี้ก่อนมาเรียนมีเพียงร้อยละ 12.5 ผู้วิจัยเห็นว่าที่ผู้เรียนตอบว่าไม่เข้าใจความหมายอาจเป็นเพราะไม่คุ้นชินกับรูปเขียนมากกว่าความไม่รู้ เพราะในสถานการณ์การสอนจริงซึ่งเป็นบริบทการพูดพบว่าคำศัพท์นี้ไม่ใช่อุปสรรคในการรับรู้ของนักศึกษาส่วนใหญ่ จากเรื่องความเข้าใจความหมายของคำศัพท์ที่ยังสนับสนุนว่าหากจัดทำเป็นพจนานุกรมควรบรรจุคำศัพท์นี้ลงไปด้วย

คำศัพท์ที่น่าสนใจลำดับต่อไปที่ปรากฏในกลุ่มนี้คือคำว่า “นะ” ผู้วิจัยเห็นว่าคำนี้ควรบรรจุในรายการคำศัพท์อย่างมาก เนื่องจากเป็นคำอนุภาคที่ปรากฏในบางภาษาเท่านั้น เช่น ภาษาจีนและ

¹ คำที่ปรากฏในวงเล็บมีไว้เพื่อจำแนกคำศัพท์ที่มีรูปคำเหมือนกัน ผู้วิจัยจะจำแนกด้วยเกณฑ์เรื่องชนิดของคำก่อน แต่หากเป็นคำชนิดเดียวกันแต่ต่างความหมาย ผู้วิจัยจะเขียนความหมายโดยย่อกำกับไว้ เช่น คำว่า “ว่า” ในรายการคำศัพท์มีเพียงสองคำและทำหน้าที่ต่างกันคือ คำกริยา และคำเชื่อมอนุพากย์ ผู้วิจัยจะใส่วงเล็บบอกชนิดของคำคือ ว่า (กริยา) และ ว่า (อนุพากย์) ในขณะที่คำว่า “แล้ว” ไม่สามารถวางเล็บด้วยเกณฑ์หน้าที่เพียงอย่างเดียวได้จึงกำกับด้วยความหมายของคำ

ถึงแม้ว่าภาษาจีนจะมีคำประเภทนี้แต่ผู้สอนก็พบปัญหาในการอธิบายเช่นกัน กล่าวคือไม่สามารถหาคำใดในภาษาจีนที่มาแทนความหมายและหน้าที่ของคำนี้ได้โดยเนียนสนิท เพราะคำว่า “นะ” มีได้หลายความหมายขึ้นอยู่กับบริบทการสื่อสาร นอกจากนี้จากสถานการณ์การสอนจริงในชั้นเรียนพบว่า คำศัพท์นี้เป็นคำที่นักศึกษาเข้าใจได้ยากเพราะเป็นคำไวยากรณ์ กล่าวคือเป็นคำประเภทที่ไม่สามารถสื่อความหมายที่เป็นใจความหลักของประโยค และไม่สามารถสื่อความหมายตามลำพังได้ ต้องอาศัยคำบอกเนื้อความหรือบริบทประกอบ ยิ่งไปกว่านั้นเมื่อพิจารณาพร้อมกับแบบสอบถามความเข้าใจ คำศัพท์ของนักศึกษาพบว่า แม้นักศึกษาจะตอบว่าเข้าใจความหมายของคำนี้สูงถึงร้อยละ 75 แบ่งเป็นเข้าใจก่อนมาเรียนร้อยละ 25 และเข้าใจเมื่อได้เรียนร้อยละ 50 แต่เมื่อพิจารณาความหมายที่นักศึกษาเขียนกำกับความเข้าใจไว้กลับพบว่า นักศึกษาเขียนไว้แต่เพียงหน้าที่ของคำ คือ 语气助词 ซึ่งหมายถึงคำเสริมน้ำเสียงแต่ไม่สามารถอธิบายความหมายของคำได้ ผู้วิจัยเห็นว่าจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องบรรจุคำศัพท์นี้ในพจนานุกรม และควรอธิบายด้วยว่าใช้ในความหมายลักษณะใดบ้าง

คำศัพท์ที่ผู้วิจัยจะอภิปรายเป็นลำดับต่อไปคือคำว่า “คน” คำศัพท์นี้เป็นคำนามที่มีความถี่ในการปรากฏสูงที่สุด จากการเก็บข้อมูลพบว่าปรากฏคำนี้จำนวน 895 ครั้ง ที่ปรากฏมากเช่นนี้อาจเป็นเพราะประกอบไปด้วยคำนามสองชนิดย่อยคือคำนามทั่วไปและลักษณนาม ผู้วิจัยไม่ได้จำแนกชนิดของคำศัพท์นี้ออกเป็นชนิดย่อยเนื่องจากมีความหมายเหมือนกัน และถึงแม้จะเกิดในตำแหน่งของประโยคที่ต่างกัน กล่าวคือ คำนามเกิดหน้าหรือหลังคำกริยา ส่วนลักษณนามเกิดหลังคำนาม และคำบอกจำนวน แต่ตำแหน่งการวางคำที่ต่างกันนี้ก็ไม่มีผลต่อการรับรู้ของนักศึกษา หากมีการจัดทำพจนานุกรม ผู้วิจัยเสนอว่าควรอธิบายด้วยว่ามีวิธีใช้และตำแหน่งการวางคำในประโยคอย่างไร

คำว่า “แล้ว (เสร็จ)”² คำนี้จะเห็นว่ามีความหมายกำกับไว้ในวงเล็บ เพราะจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่ามีความหมายที่ต่างกัน 4 ความหมายคือ บอกการสิ้นสุดของเหตุการณ์ บอกการเชื่อมโยงทางเวลา บอกการผ่านพ้นของเวลา และแสดงความต่างต่อกัน ผู้วิจัยจึงจำแนกออกเป็น 4 คำศัพท์ คำศัพท์ที่บอกความหมายเรื่องการสิ้นสุดของเหตุการณ์ พบว่านักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามว่าเข้าใจความหมายก่อนมาเรียนมีถึงร้อยละ 37.5 ในขณะที่ตอบว่าไม่เข้าใจมีเพียงร้อยละ 12.5 เท่านั้น แต่เมื่อพิจารณา “แล้ว” ที่มีความหมายอื่นพบว่านักศึกษาร้อยละ 25 สามารถให้ความหมายของ “แล้ว” ที่ใช้เชื่อมโยงเหตุการณ์ได้ ส่วน “แล้ว” ที่บอกการผ่านพ้นของเวลาและแสดงความต่างต่อกัน มีนักศึกษาเข้าใจเพียงร้อยละ 12.5 หรืออาจกล่าวได้ว่ามีนักศึกษาร้อยละ 12.5 เท่านั้นที่จำแนกความหมายของคำว่า “แล้ว” ทั้งสี่คำได้ ดังนั้นเมื่อนำคำว่า “แล้ว(เสร็จ)” ใส่ในพจนานุกรม ผู้วิจัยเสนอว่าควรเพิ่มคำอธิบายคำอื่นที่ใช้อธิบาย “แล้ว” เหมือนกันด้วย

คำว่า “ครับ” ในกลุ่มที่หนึ่งนี้มีประเด็นที่น่าสนใจเช่นกัน ผู้วิจัยเห็นว่าเมื่อนำคำนี้ไปบรรจุในพจนานุกรม ควรเพิ่มคำว่า “คะ” ลงในกลุ่มนี้ด้วย เพราะคำนี้แม้จะอยู่ในลำดับที่ 54 หรือปรากฏ 186 ครั้ง แต่ก็ยังเป็นคำที่ใช้มากในสถานการณ์การสื่อสารเช่นเดียวกับคำว่า “ครับ” ซึ่งอยู่ในลำดับที่ 8 ปรากฏ 778 ครั้ง สาเหตุที่คำว่า “คะ” ไม่ปรากฏสูงเท่าคำว่า “ครับ” เพราะปัจจัยเรื่องเพศ

² ผู้วิจัยใช้เกณฑ์เรื่องความหมายในการจำแนกความแตกต่างของคำว่า “แล้ว” เนื่องจากมีคำที่ทำหน้าที่เป็นคำสันธานสองคำ คือ “แล้ว” ที่บอกการเชื่อมโยงทางเวลาของเหตุการณ์ เช่น “กินข้าวแล้วไปเรียน” และ “แล้ว” ที่แสดงความต่างต่อกัน เช่น “เพื่อนว่าอย่างนี้แล้วคุณว่ายังไง”

ของผู้สอน หากผู้สอนเป็นเพศหญิง คำว่า “ค่ะ” อาจปรากฏในกลุ่มแรกนี้ก็เป็นได้ ส่วนคำว่า “ไม่” “มี” “นี้” และ “ไป” พบว่าคำเหล่านี้ไม่เกิดปัญหาในสถานการณ์การเรียนการสอนในชั้นเรียน และเมื่อพิจารณาจากแบบสอบถามความเข้าใจคำศัพท์พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ตอบว่าเข้าใจความหมาย อย่างไรก็ตามคำเหล่านี้มีความถี่สูงซึ่งหมายถึงจำเป็นต่อการเรียนการสอนในชั้นเรียนเมื่อทำพจนานุกรมสำหรับนักศึกษาต่างชาติจึงควรบรรจุคำเหล่านี้ด้วย

1.2 กลุ่มคำศัพท์ที่ปรากฏมากมี 33 คำ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ตารางแสดงความถี่ของคำศัพท์กลุ่มที่ปรากฏมาก

คำศัพท์	จำนวนครั้ง	ร้อยละ
1. ได้	748	1.585
2. ใช่	711	1.507
3. เป็น	662	1.403
4. กัน	562	1.191
5. ว่า(อนุพากย์)	557	1.180
6. เรา/พวกเรา	534	1.132
7. ก็	527	1.117
8. จะ	515	1.091
9. อะไร	480	1.017
10. ดี	457	0.968
11. พูด	418	0.886
12. หนึ่ง	410	0.869
13. ทำ	404	0.856
14. ดู	400	0.848
15. มาก	379	0.803
16. ถ้า	369	0.782
17. กิน	320	0.678
18. อาจารย์	310	0.657
19. เขียน	306	0.648
20. อ่าน	298	0.632
21. อะ/อ๊ะ	298	0.632
22. ใส่	293	0.621
23. ให้/...ให้...	291	0.617
24. ต้อง	286	0.606
25. กับ	284	0.602
26. มา(หลังกริยา)	276	0.585
คำศัพท์	จำนวนครั้ง	ร้อยละ
27. แต่	273	0.579
28. ของ(บุพบท)	272	0.576
29. เหมอ	267	0.566
30. บอก	260	0.551
31. ช้าว	256	0.543
32. คำ	255	0.540
33. ใคร	2500.	530

เมื่อพิจารณาคำกลุ่มนี้จะเห็นได้ว่าคำที่บรรจุลงในรายการคำศัพท์นั้น ผู้วิจัยไม่ได้พิจารณาจากรูปคำเพียงอย่างเดียวแต่ยังพิจารณาเรื่องความหมายและชนิดของคำด้วย เช่น คำว่า “ว่า” “มา” และ “ของ” หากคำดังกล่าวมีความหมายและทำหน้าที่ในประโยคต่างกัน ผู้วิจัยจะจัดเป็นคนละคำศัพท์

คำว่า “ว่า” ที่ปรากฏในรายการคำศัพท์มี 2 คำ คำแรกเป็นคำที่ปรากฏในกลุ่มที่ 2 นี้ ทำหน้าที่เป็นคำเชื่อมอนุพากย์ คำนี้อยู่ในลำดับที่ 5 ของตาราง (ลำดับที่ 14 ของรายการคำศัพท์³) ปรากฏจำนวน 557 ครั้ง ส่วน “ว่า” ที่สองคือคำกริยาที่ปรากฏในกลุ่มที่ 3 (ลำดับที่ 63 รายการคำศัพท์) ปรากฏจำนวน 166 ครั้ง เมื่อพิจารณาร่วมกับแบบสอบถามความเข้าใจความหมายของนักศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่เข้าใจความหมายของคำศัพท์ทั้งสองคำ กล่าวคือตอบว่าไม่เข้าใจความหมายของคำแรกถึงร้อยละ 62.5 และไม่เข้าใจคำที่สองถึงร้อยละ 43.75 ยิ่งไปกว่านั้นเมื่อพิจารณาความหมายที่นักศึกษาเขียนกำกับไว้พบว่า มีเพียงร้อยละ 12.5 เท่านั้นที่จำแนกความหมายของทั้งสองคำได้ ดังนั้นจึงเป็นข้อสนับสนุนที่ดีว่าเมื่อจัดทำพจนานุกรมควรอธิบายความแตกต่างของคำที่มีรูปคำเหมือนกันด้วย

คำว่า “มา” ที่ปรากฏในกลุ่มที่ 2 ทำหน้าที่เป็นคำหลังกริยา คำศัพท์นี้อยู่ในลำดับที่ 26 ของตาราง (ลำดับที่ 35 ของรายการคำศัพท์) ปรากฏจำนวน 276 ครั้ง สิ่งที่น่าสนใจก็คือเมื่อพิจารณาร่วมกับแบบสอบถามความเข้าใจความหมายของนักศึกษาพบว่า นักศึกษาร้อยละ 75 ตอบว่าเข้าใจความหมายของคำนี้ แต่เมื่อตรวจสอบกับความหมายที่นักศึกษาเขียนกำกับไว้กลับพบว่า นักศึกษาทั้งหมดที่ตอบว่าเข้าใจนั้น เข้าใจคำว่า “มา” ที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยาแสดงเหตุการณ์ของประโยคซึ่งปรากฏในกลุ่มที่ 3 (ลำดับที่ 59 ของรายการคำศัพท์) แทนที่จะเป็นคำหลังกริยา จะเห็นได้ว่าคำศัพท์ที่ปรากฏมากกลับเป็นคำที่นักศึกษาไม่ได้นึกถึง ยิ่งไปกว่านั้นในพจนานุกรมภาษาไทยก็ไม่ได้ให้ความหมายของคำว่า “มา” เมื่อปรากฏในตำแหน่งหลังคำกริยาด้วย ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงเห็นว่าคำศัพท์นี้ควรนำไปบรรจุในพจนานุกรมและควรให้ความหมายของคำนี้เมื่อปรากฏในบริบทต่างๆ ด้วย

คำว่า “ของ” ที่ปรากฏในรายการคำศัพท์มี 2 คำ คำแรกเป็นคำที่ปรากฏในกลุ่มที่ 2 นี้ ทำหน้าที่เป็นคำบุพบทแสดงความเป็นเจ้าของ คำศัพท์นี้อยู่ในลำดับที่ 28 ของตาราง (ลำดับที่ 37 ของรายการคำศัพท์) ปรากฏจำนวน 272 ครั้ง ส่วนคำที่สองเป็นคำนามซึ่งอยู่ในกลุ่มที่ 4 (ลำดับที่ 169 ของรายการคำศัพท์) ปรากฏจำนวน 55 ครั้ง เมื่อพิจารณาจากแบบสอบถามความเข้าใจความหมายพบว่านักศึกษาทั้งหมดตอบว่าเข้าใจความหมายของทั้งสองคำและสามารถเขียนความหมายของทั้งสองคำกำกับไว้ได้ อย่างไรก็ตามแม้ว่านักศึกษาจะเข้าใจความหมายแต่เมื่อพิจารณาจากความถี่จะเห็นว่าคำเหล่านี้มีความถี่ในการปรากฏสูงซึ่งหมายถึงจำเป็นต้องการเรียนการสอนในชั้นเรียน

³ ลำดับที่ปรากฏในวงเล็บจัดเรียงตามรายการคำศัพท์พื้นฐานของวิชานี้ทั้งหมด 1,033 คำ

นอกจากคำหลายหน้าที่ที่กล่าวข้างต้นแล้ว คำที่จะอภิปรายลำดับต่อไปคือ คำว่า “หนึ่ง” ซึ่งเป็นคำบอกจำนวนที่ปรากฏมากที่สุด ปรากฏในลำดับที่ 12 ของตาราง(ลำดับที่ 21 ของรายการคำศัพท์)จำนวน 410 ครั้ง ในขณะที่คำบอกจำนวน “สอง” และ “สาม” ปรากฏในกลุ่มที่ 3 ส่วนคำบอกจำนวนอื่นๆ ที่เหลือตั้งแต่สี่ถึงเก้าปรากฏกระจายกันในกลุ่มที่ 4 และ 5 อย่างไรก็ตามแม้คำบอกจำนวนนับดังกล่าวจะอยู่ต่างกลุ่มความถี่กัน อีกทั้งคำที่อยู่ในกลุ่มความถี่ที่ 4 และ 5 อาจปรากฏน้อยเกินกว่าที่จะบรรจุในพจนานุกรม แต่เมื่อบรรจุคำบอกจำนวน “หนึ่ง” ลงในพจนานุกรมแล้ว ผู้วิจัยเห็นว่าควรเพิ่มคำที่อยู่ในกลุ่มความหมายเดียวกัน ซึ่งก็คือคำบอกจำนวนนับพื้นฐานตั้งแต่หนึ่งถึงเก้า ลงไปให้ครบด้วย

คำศัพท์ที่น่าสนใจอีกคำก็คือ “อะ” หรือ “อ๊ะ” ผู้วิจัยจัดทั้งสองหน่วยเสียงนี้เป็นคำศัพท์เดี่ยวเนื่องจากใช้ในบริบทหน้าที่เดียวกัน โดยปกติคำศัพท์นี้จะไม่ปรากฏในพจนานุกรมเนื่องจากไม่มีความหมายประจำคำ แต่ผู้วิจัยเห็นว่าควรบรรจุในรายการคำศัพท์และพจนานุกรมสำหรับนักศึกษาต่างชาติ เนื่องจากมีหน้าที่ในการสื่อสารชัดเจนคือการเปลี่ยนหัวเรื่องในการสนทนา⁴ หากเป็นการสื่อสารที่ผู้สอนและผู้เรียนเป็นเจ้าของภาษาเหมือนกัน ทั้งสองฝ่ายย่อมเข้าใจคำศัพท์นี้โดยไม่ต้องให้คำอธิบาย แต่ในบริบทของผู้เรียนที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา ผู้สอนจะมั่นใจได้อย่างไรว่าผู้เรียนจะรับสารได้เข้าใจโดยปราศจากข้อสงสัย และถึงแม้ว่าคำศัพท์นี้จะเกี่ยวข้องกับลีลาการใช้ภาษาของผู้พูด กล่าวคือผู้รับสารสามารถเข้าใจได้เองเมื่อรู้สึกคุ้นเคยกับลีลาการใช้ภาษานั้น แต่ถ้าผู้รับสารเข้าใจหน้าที่ของคำศัพท์นี้ก่อนก็จะสามารถเรียนรู้คำศัพท์อื่นที่จำเป็นในเนื้อหาวิชาได้โดยไม่ต้องเสียเวลากับคำศัพท์นี้ นอกจากนี้เมื่อพิจารณาจากแบบสอบถามเพื่อวัดความเข้าใจคำศัพท์ของนักศึกษาพบว่า นักศึกษาตอบว่าไม่เข้าใจความหมายของคำศัพท์นี้ถึงร้อยละ 43.75 ส่วนนักศึกษาที่ตอบว่าเข้าใจก็ไม่มีคนใดเลยที่ตอบว่าเข้าใจก่อนมาเรียน จากแบบสอบถามนี้ยังเป็นสิ่งที่สนับสนุนว่าควรบรรจุคำศัพท์นี้ในพจนานุกรมด้วย

คำศัพท์ที่อภิปรายต่อไปคือคำว่า “อาจารย์” คำนี้เป็นคำนามที่ปรากฏมากเป็นลำดับที่ 2 รองจากคำว่า “คน” และเป็นลำดับที่ 27 จากรายการคำศัพท์ โดยปรากฏจำนวน 310 ครั้ง สาเหตุที่คำนี้ปรากฏมากในการเรียนการสอนเนื่องจากเมื่อพิจารณาจากสถานการณ์การใช้ภาษาพบว่า คำ----- และคำเรียกขานจำนวน 201 ครั้ง เมื่อพิจารณาจากคำเรียกขานพบว่า การใช้คำว่า “อาจารย์” เป็นคำเรียกแทนตนเองแทนคำว่า “ครู” หรือ “ผม” เป็นลีลาการใช้ภาษาเฉพาะบุคคล และเกี่ยวข้องกับปัจจัยทางสังคมเรื่องเพศ กล่าวคือเมื่อเปลี่ยนผู้สอนเป็นท่านอื่นหรือเป็นเพศหญิง อาจเป็นไปได้ว่าคำว่า “ผม” “ดิฉัน” “ครู” เป็นต้น จะปรากฏในการเรียนการสอนเป็นจำนวนมากก็ได้ ดังนั้นคำว่า “อาจารย์” ที่เป็นคำเรียกขานจึงไม่ควรนำมาพิจารณาด้วย ส่วนคำนามทั่วไปที่ปรากฏจำนวน 109 ครั้งนั้นก็มีความถี่ไม่มากพอที่จะบรรจุในพจนานุกรม อย่างไรก็ตามแม้ว่าจะไม่ปรากฏในพจนานุกรมแต่คำศัพท์นี้ยังคงอยู่ในรายการคำศัพท์พื้นฐานของวิชา

ส่วนคำศัพท์อื่นๆ ที่อยู่ในกลุ่มที่ 2 นี้ ผู้วิจัยเห็นว่าไม่ใช่คำที่เกิดจากลีลาการใช้ภาษาเฉพาะบุคคล เมื่อจัดทำพจนานุกรมจึงควรเก็บคำเหล่านี้ไว้ทั้งหมด

⁴ คำว่า “อะ” หรือ “อ๊ะ” ที่อยู่ในรายการคำศัพท์นี้ไม่ใช่คำอนุภาค แต่เป็นคำที่ใช้ในการเปลี่ยนหัวเรื่อง เช่น “เขียนเสร็จแล้ว อ๊ะ ต่อไปดูโครงสร้าง”

1.3 กลุ่มคำศัพท์ที่ปรากฏปานกลางมี 35 คำดังในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ตารางแสดงความถี่ของคำศัพท์ที่ปรากฏปานกลาง

คำศัพท์	จำนวนครั้ง	ร้อยละ
1. สอง	245	0.519
2. เหมือน	238	0.504
3. อัน(นาม)	238	0.504
4. ที่(อนุพากย์)	234	0.496
5. รู้จัก	232	0.492
6. คือ	228	0.483
7. ชื่อ	223	0.473
8. ก็	222	0.470
9. ไป(หลังกริยา)	215	0.456
คำศัพท์	จำนวนครั้ง	ร้อยละ
10. ที่ (บอกลำดับ)	213	0.451
11. เรียน	199	0.422
12. ค่ะ	186	0.394
13. ที่ (บุพบท)	182	0.386
14. อีก	177	0.375
15. รู้	172	0.365
16. ห้า	172	0.365
17. มา	171	0.362
18. โมง	169	0.358
19. เวลา (สันธาน)	167	0.354
20. พัน	166	0.352
21. ว่า(กริยา)	166	0.352
22. ฟัง	162	0.343
23. อยาก	160	0.339
24. สาม	153	0.324
25. หน่อย	153	0.324
26. เอา	152	0.322
27. อาหาร	152	0.322
28. ขอ	150	0.318
29. ตอน(เวลา)	146	0.309
30. คุณ(สรรพนาม)	145	0.307
31. ทุก	142	0.301
32. ถ้าม	134	0.284
33. ชวน	131	0.278
34. เคย	131	0.278
35. ยิ่งไง	131	0.278

เมื่อพิจารณาคำศัพท์ที่ปรากฏในกลุ่มที่ 3 พบว่าคำที่น่าสนใจคือคำที่มีหลายหน้าที่ คำแรกที่จะกล่าวถึงคือคำว่า “อัน” “อัน” ที่ปรากฏในรายการคำศัพท์มี 2 คำ คำแรกทำหน้าที่เป็นคำนามซึ่งปรากฏในลำดับที่ 3 ของตาราง (ลำดับที่ 45 ของรายการคำศัพท์) จำนวน 238 ครั้ง คำที่สองทำหน้าที่เป็นคำเชื่อมอนุพากย์ (ลำดับที่ 839 ของรายการคำศัพท์) ปรากฏจำนวน 3 ครั้ง เมื่อพิจารณาร่วมกับแบบสอบถามความเข้าใจความหมายของนักศึกษาพบว่า นักศึกษาตอบว่าไม่เข้าใจความหมายของคำแรกร้อยละ 31.25 และไม่เข้าใจความหมายของคำที่สองร้อยละ 50 ในกลุ่มที่ตอบว่าเข้าใจนั้นพบว่าไม่มีผู้เข้าใจคำแรกก่อนมาเรียนเพียงร้อยละ 12.5 ส่วนคำที่สองที่ทำหน้าที่เชื่อมอนุพากย์นั้น ไม่มีผู้เข้าใจก่อนมาเรียนเลย จากการพิจารณาความถี่และความเข้าใจของนักศึกษานี้ผู้วิจัยเห็นว่าควรบรรจุคำว่า “อัน” ทั้งสองคำในพจนานุกรม เพราะคำแรกเป็นคำที่ปรากฏมากแต่มีผู้เข้าใจก่อนมาเรียนน้อย ส่วนคำที่สอง แม้ว่านักศึกษาจะไม่เข้าใจความหมายและพบคำนี้บ่อย แต่ก็ทำให้นักศึกษาเห็นความแตกต่างและเป็นประโยชน์ต่อการเลือกใช้คำได้

คำว่า “ที่” ที่ปรากฏในรายการคำศัพท์มี 4 คำ สามคำแรกปรากฏในกลุ่มที่ 3 ได้แก่คำว่า “ที่” ที่เป็นคำเชื่อมอนุพากย์ปรากฏในลำดับที่ 4 ของตาราง (ลำดับที่ 46 ของรายการคำศัพท์) จำนวน 234 ครั้ง คำว่า “ที่” ที่บอกจำนวน ปรากฏในลำดับที่ 10 ของตาราง (ลำดับที่ 52 ของรายการคำศัพท์) จำนวน 213 ครั้ง คำว่า “ที่” ที่เป็นคำบุพบท ปรากฏในลำดับที่ 13 ของตาราง (ลำดับที่ 55 ของรายการคำศัพท์) จำนวน 182 ครั้ง ส่วนคำสุดท้ายเป็นคำนามในกลุ่มที่ 5 (ลำดับที่ 256 ของรายการคำศัพท์) ปรากฏจำนวน 33 ครั้ง เมื่อพิจารณาจากแบบสอบถามความเข้าใจพบว่านักศึกษาคือตอบว่าไม่เข้าใจความหมายของคำแรกร้อยละ 25 คำที่สองและสามร้อยละ 12.5 ส่วนคำสุดท้ายไม่เข้าใจร้อยละ 31.25 เมื่อพิจารณากลุ่มที่ตอบว่าเข้าใจพบว่ามีนักศึกษาคือตอบว่าเข้าใจความหมายของสามคำแรกก่อนที่จะมาเรียนเพียงร้อยละ 18.75 ส่วนคำสุดท้ายมีผู้เข้าใจก่อนมาเรียนร้อยละ 6.25 อย่างไรก็ตามเมื่อผู้วิจัยนำไปสอบถามกับความหมายที่นักศึกษาเขียนกำกับไว้พบว่า มีนักศึกษาเพียงร้อยละ 6.25 เท่านั้นที่เขียนความหมายกำกับได้ครบทั้งสี่คำ ทั้งนี้ นักศึกษาส่วนใหญ่จะเขียนเฉพาะความหมายของคำว่า “ที่” ที่เป็นคำบุพบทเท่านั้น จากการพิจารณาค่าความถี่และความเข้าใจของนักศึกษานี้ ผู้วิจัยจึงเสนอว่าคำว่า “ที่” ทั้งสี่คำที่อยู่ในรายการคำศัพท์พื้นฐานควรอยู่ในพจนานุกรมด้วยเพราะนักศึกษายังไม่เข้าใจความหมายอย่างแท้จริง

คำว่า “เวลา” ที่ปรากฏในรายการคำศัพท์มี 2 คำ คำแรกเป็นคำที่ปรากฏในกลุ่มที่ 3 ทำหน้าที่เป็นคำสันธาน คำศัพท์นี้อยู่ในลำดับที่ 19 ของตาราง (ลำดับที่ 61 ของรายการคำศัพท์) ปรากฏจำนวน 167 ครั้ง ส่วนคำที่สองเป็นคำนาม (ลำดับที่ 110 ของรายการคำศัพท์) ปรากฏจำนวน 86 ครั้ง เมื่อพิจารณาร่วมกับแบบสอบถามความเข้าใจความหมายพบว่า นักศึกษาทั้งหมดตอบว่าเข้าใจความหมายของทั้งสองคำนี้ แต่เมื่อพิจารณาว่านักศึกษาคือเข้าใจก่อนมาเรียนหรือเมื่อได้เรียนพบว่า นักศึกษาที่ตอบว่าเข้าใจคำแรกก่อนมาเรียนมีร้อยละ 25 และเข้าใจคำที่สองก่อนมาเรียนร้อยละ 31.25 อย่างไรก็ตามเมื่อสอบถามกับความหมายที่นักศึกษาเขียนกำกับไว้พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เขียนเฉพาะความหมายของ “เวลา” ที่เป็นคำนาม มีเพียงร้อยละ 25 เท่านั้นที่เขียนความหมายของ “เวลา” ที่เป็นคำสันธานด้วย จะเห็นได้ว่าคำที่ปรากฏมากเป็นคำที่นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้เขียนความหมาย ผู้วิจัยเห็นว่าเมื่อจัดทำเป็นพจนานุกรมควรบรรจุทั้งสองคำนี้และควรอธิบายความหมายและหน้าที่ของคำด้วยว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร

ส่วนคำศัพท์อื่นๆ ที่อยู่ในกลุ่มที่ 3 นี้ ผู้วิจัยเห็นว่าไม่ใช่คำที่ปรากฏโดยบังเอิญหรือเกิดจากลีลาการใช้ภาษาเฉพาะบุคคล ดังนั้นหากจัดทำพจนานุกรมจึงควรเก็บไว้ด้วย ดังนั้นคำศัพท์ในกลุ่มที่

3 จำนวน 33 คำนั้นควรบรรจุในพจนานุกรมทั้งหมด และเพิ่มคำที่ใช้รูปคำเดียวกันแต่ทำหน้าที่ต่าง กันอีก 2 คำคือคำว่า “ที่” และ “เวลา” ที่เป็นคำนาม

1.4 กลุ่มคำที่ปรากฏน้อย มี 112 คำ คำศัพท์กลุ่มนี้มีความถี่ในการปรากฏในช่วงเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 20-40 คำที่มีความถี่สูงสุดในกลุ่มนี้คือคำว่า “ผม” และ “ยัง” ปรากฏคำละ 127 ครั้ง ส่วนคำที่มีความถี่ต่ำที่สุดในกลุ่มคือคำว่า “ปัญหา” “เอง/ตัวเอง” “นาที่” และ “ยาก” ปรากฏคำละ 48 ครั้ง คำที่อยู่ในกลุ่มที่ 4 นี้ได้แก่ผม (นาม) ยัง เลย (สันเขิง) เงิน ใช้ บาง ชอบ ครอบครั้ววันนี้ พี่ หมิ่น อย่าง (ลักษณะนาม) ประมาณ ด้วย (ร่วมกัน) บ้าง เป็นยังงิ รียัง เพราะ (สัน) น่อง ร้อย เสรีจ แต่งงาน เข้าใจ พรั่งนี้ เพื่อน เห็น กลุ่ม หรือ ก่อน ลิบ อยู่ แล้ว(ก็) เวลา หนึ่ง (ภาพยนตร์) เจ็ด จริง กว่า ครั้ง ใน กุง นัด อย่าง (วิเศษณ์) ถูก(ถูกต้อง) จาน เขา (สรรพนาม) พ่อ ทำไม เพิ่ม ความ การบ้าน เล่น ให้ (หลังกริยา) ผม (สรรพนาม) แบบ ก็ได้ กัวยเดี่ยว เท่า ไหร่ ลี เรียก น้ำ เยอะ ผู้หญิง ตอนนี หลาย ไข่ เลิก มือ อายุ เสียง แม่ค้า ดิฉัน (ดิฉัน) ชื่อ หก โอเค แม่ ขึ้น (หลังกริยา) คะ ลัง ขาม น่าจะ ต่อไป หมู จำ เดียว ไทย ข้าง ทุ่ม(เวลา) สอบ ลูก บาท นี้ ของ(นาม) ยิ่ง เก่ง ผู้ชาย เกี้ยว เจ็บ ปี ต้ม คอ วาง หนังสือ บท คนไทย เอาไว้ และ แสดง นั่ง ปัญหา เอง(ตัวเอง) นาที่ ยาก

1.5 กลุ่มคำที่ปรากฏน้อยที่สุด มี 844 คำ คำศัพท์กลุ่มนี้เป็นคำที่มีความถี่ในการปรากฏในช่วงเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 0-20 คำที่มีความถี่ต่ำสุดในกลุ่มนี้และเป็นคำที่มีความถี่ต่ำสุดในรายการ คำศัพท์ปรากฏคำละ 2 ครั้งคำที่อยู่ในกลุ่มที่ 5 เช่นคำว่า ไข่ หัวใจ ช่างทำผม ไฟ ฟาร์ม ตัวแทน ข้าวผัด ดินสอ ซุปเปอร์มาร์เก็ต ลีม่วง เป็นต้น

คำศัพท์ที่อยู่ในกลุ่มที่ 4 และ 5 หรือกลุ่มคำศัพท์ที่มีความถี่ในการปรากฏน้อยและน้อยที่สุดนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าหากมีการจัดทำพจนานุกรมคำศัพท์พื้นฐานสำหรับนักศึกษาชาวจีน คำศัพท์สองกลุ่มนี้ที่ควรนำไปใส่รวมกับสามกลุ่มแรกก็คือ คำประเภทที่มีรูปคำเหมือนกันแต่ต่างความหมายหรือต่างหน้าที่ เช่น คำว่า “ผม” ที่ทำหน้าที่เป็นคำนามและสรรพนาม คำว่า “เลย” ที่ทำหน้าที่เป็นคำวิเศษณ์และคำสันธาน คำว่า “แล้ว” ที่ทำหน้าที่เป็นคำวิเศษณ์และคำสันธาน คำว่า “ดู” ที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยาและคำหลังกริยา คำว่า “หน้า” ที่ทำหน้าที่เป็นคำบุพบทและคำนาม คำว่า “ใหม่” ที่ทำหน้าที่เป็นคำคุณศัพท์และคำวิเศษณ์ เป็นต้น เนื่องจากการเรียนรู้คำศัพท์เหล่านี้จะทำให้ให้นักศึกษาเข้าใจความหมายในระดับประโยคและข้อความได้ดียิ่งขึ้น ส่วนคำศัพท์ที่เหลือผู้วิจัยเห็นว่าควรนำไปพิจารณาร่วมกับผลการวิจัยของวิชาพื้นฐานวิชาอื่นทั้งคณิตศาสตร์และสถิติในชีวิตประจำวัน วิทยาศาสตร์สุขภาพ และวิชาคุณภาพชีวิตแบบองค์รวม โดยพิจารณาว่าคำศัพท์ใดบ้างในกลุ่มนี้ที่มีความถี่ในการปรากฏมากอย่างมีนัยสำคัญ แล้วจึงบรรจุในพจนานุกรมต่อไป

2. การวิเคราะห์คำศัพท์โดยจำแนกตามชนิดของคำ

เมื่อได้คำศัพท์พื้นฐานจำนวน 1,033 คำจากการรวบรวมตามความถี่ในการปรากฏแล้ว ผู้วิจัยได้นำคำศัพท์ดังกล่าวมาวิเคราะห์ตามชนิดของคำผลการวิเคราะห์พบว่าจำแนกคำศัพท์ได้เป็น 11 ชนิด ได้แก่ คำนาม คำกริยา คำสรรพนาม คำคุณศัพท์ คำวิเศษณ์ คำบุพบท คำสันธาน คำบอกปริมาณ คำบอกอนุภาคคำเชื่อมอนุภาคย์ และถ้อยคำ⁵ ดังรายละเอียดในตารางต่อไปนี้

⁵ ถ้อยคำ ในงานวิจัยนี้คือ กลุ่มคำ ที่ไม่ได้แยกให้อยู่ในระดับคำ สาเหตุที่ผู้วิจัยไม่แยกคำในกลุ่มคำดังกล่าว เนื่องจากมีความถี่ในการปรากฏสูง ดังนั้นเพื่อประโยชน์ในการเรียนรู้ นักศึกษาจำเป็นต้องรู้จักทั้งกลุ่มคำ

ตารางที่ 4 ตารางแสดงคำศัพท์โดยจำแนกตามชนิดของคำ

ชนิดของคำ	จำนวนคำที่ปรากฏ	ค่าร้อยละ	ตัวอย่างคำ
1. คำนาม	499	48.3	คน อาจารย์ ข้าว คำ อัน อาหาร เงิน พี่ น้อง
2. คำกริยา	348	33.69	มี ไป ได้ ไข่ เป็น ทำ ดู มา(หลังกริยา)
3. คำวิเศษณ์	35	3.39	แล้ว (เสร็จ) เอง เรื่อยๆ บ่อยๆ สูงๆ
4. คำบอกปริมาณ	29	2.81	หนึ่ง สอง สาม อีก แต่ละ ทั้ง
5. ถ้อยคำ	25	2.42	เป็นยังไง ก็พอได้ พุดตามครู เอาใหม่ ไม่เป็นไร
6. คำบอกอนุภาค	24	2.32	มัย นะ ครับ อ่ะ เทรอ ค่ะ หนอย อ้อ ลี
7. คำบุพบท	21	2.03	กับ ของ ที่ กว่า ใน จาก หน้า หลัง ด้วย
8. คำสันธาน	20	1.94	ถ้า แต่ เวลา(เมื่อ) เพราะ หรือ ก่อน พอ...ก็
9. คำคุณศัพท์	16	1.55	นี้ เดียว อื่น เดิม โทน สุดท้าย แรก ต่างๆ
10. คำสรรพนาม	13	1.26	เราอะไร ใคร คุณ บ้างเค้า(เขา) ผม นี้
11. คำเชื่อมอนุพากย์	3	0.29	ว่า ที่ อัน
รวม	1033	100	

จากตารางที่ 4 จะเห็นได้ว่าคำนามเป็นคำที่ปรากฏมากที่สุด จำนวน 499 คำ คิดเป็นร้อยละ 48.3 ของจำนวนคำทั้งหมด รองลงมาคือคำกริยาปรากฏทั้งสิ้น 348 คำ คิดเป็นร้อยละ 33.69 ซึ่งคำทั้งสองชนิดนี้มีจำนวนมากกว่าคำชนิดอื่นอย่างเห็นได้ชัด ส่วนคำที่ปรากฏน้อยที่สุดคือ คำเชื่อมอนุพากย์ มีทั้งสิ้น 3 คำ คิดเป็นร้อยละ 0.29

3. การวิเคราะห์คำศัพท์ตามการปรากฏในการเรียนการสอน

ผู้วิจัยนำคำในรายการคำศัพท์พื้นฐานจำนวน 1,033 คำ มาจำแนกตามการปรากฏในการเรียนการสอน เป็น 3 กลุ่ม คือ คำที่ใช้ในการเรียนการสอน คำที่อยู่เฉพาะในบทเรียน และคำที่ปรากฏทั้งในบทเรียนและการเรียนการสอน ดังรายละเอียดในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ตารางแสดงคำศัพท์ตามการปรากฏในการเรียนการสอน

ประเภทของคำ	จำนวนคำ	ร้อยละ
คำที่ใช้ในกระบวนการเรียนการสอน	361	34.95
คำที่อยู่เฉพาะในบทเรียน	354	34.27
คำที่ปรากฏทั้งในบทเรียนและกระบวนการเรียนการสอน	318	30.78
รวม	1,033	100

จากตารางที่ 5 จะเห็นว่าการกระจายของคำศัพท์ทั้งสามกลุ่มไม่ต่างกันมากนัก โดยคำที่ปรากฏมากที่สุดคือ คำที่ใช้ในการเรียนการสอน จำนวน 361 คำ คิดเป็นร้อยละ 34.95 รองลงมาคือคำที่อยู่เฉพาะในบทเรียน จำนวน 354 คำ คิดเป็นร้อยละ 34.27 และคำที่ปรากฏทั้งในบทเรียนและการเรียนการสอน จำนวน 318 คำ คิดเป็นร้อยละ 30.78

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยข้อแรกพบว่าสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้คือคำศัพท์ที่ใช้ในการเรียนการสอนประจำวันสามารถนำมาศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างเป็นระบบให้เป็นรายการคำศัพท์พื้นฐาน 1,000 คำ ได้โดยคำศัพท์ที่ควรอยู่ในรายการคำศัพท์ของวิชานี้มีทั้งสิ้น 1,033 คำ แต่เมื่อนำมาจัดกลุ่มด้วยค่าเฉลี่ยความถี่สะสมผู้วิจัยเห็นว่าคำที่ปรากฏมากที่สุด ปรากฏมาก และปรากฏปานกลางมีรวมกันประมาณร้อยคำเท่านั้น ส่วนอีก 900 เป็นคำที่ปรากฏน้อยและน้อยที่สุด ดังนั้นเมื่อทำพจนานุกรมสำหรับนักศึกษาต่างชาติ คำศัพท์ที่ต้องอยู่ในพจนานุกรมนี้นี้คือกลุ่มที่ 1 ถึง 3 ส่วนกลุ่มที่ปรากฏน้อยและน้อยที่สุดต้องนำไปพิจารณาร่วมกับผลการวิจัยเรื่องรายการคำศัพท์ของวิชาพื้นฐานอื่นด้วย กล่าวคือหากคำที่ปรากฏในกลุ่มน้อยและน้อยที่สุดของวิชานี้ปรากฏในกลุ่มมากที่สุดของวิชาอื่น เช่นนิชวิชาวิทยาศาสตร์ ก็ควรจะบรรจุคำดังกล่าวไว้ในพจนานุกรมคำศัพท์พื้นฐานสำหรับนักศึกษาจีนด้วย

2. จากผลการวิจัยข้อที่ 2 ที่กล่าวถึงการวิเคราะห์คำตามชนิดของคำนั้น พบว่าคำที่ปรากฏมากที่สุดสองอันดับแรกคือคำนามและคำกริยา ซึ่งหากนำจำนวนคำนามและกริยามารวมกัน ปรากฏว่ามีมากถึงร้อยละ 81.99 สาเหตุที่คำทั้งสองชนิดนี้มีมากเนื่องจากเป็นคำบอกเนื้อหา (content word) ซึ่งเป็นคำที่สื่อความหมายที่เป็นใจความหลักของประโยค คำประเภทนี้ทำให้เนื้อหาเกิดความหลากหลาย จึงไม่ใช่เรื่องน่าแปลกใจที่ในสถานการณ์การสื่อสารจะพบคำประเภทนี้มากที่สุดอย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณานิตของคำตามกลุ่มความถี่พบสิ่งที่น่าสนใจก็คือ ความถี่ของการปรากฏของคำศัพท์จะแปรผกผันกับจำนวนของคำนามและคำกริยา กล่าวคือกลุ่มคำศัพท์ที่มีความถี่น้อยจะปรากฏคำนามและคำกริยาเป็นจำนวนมาก และจำนวนคำสองชนิดนี้จะลดน้อยลงเรื่อยๆ เมื่อความถี่ในการปรากฏของคำศัพท์สูงขึ้น ดังรายละเอียดในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ตารางแสดงจำนวนคำนามและคำกริยาเมื่อจำแนกตามกลุ่มความถี่ด้วยค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์

ชนิดของคำ กลุ่มที่	จำนวน คำนามที่ ปรากฏใน แต่ละกลุ่ม ความถี่	ร้อยละของ คำนามที่ ปรากฏใน แต่ละกลุ่ม ความถี่	จำนวน คำกริยาที่ ปรากฏใน แต่ละกลุ่ม ความถี่	ร้อยละของ คำกริยาที่ ปรากฏใน แต่ละกลุ่ม ความถี่	รวมร้อยละ คำนามและ คำกริยาที่ ปรากฏใน แต่ละกลุ่ม ความถี่
1. กลุ่มคำที่มีความถี่มากที่สุด(9 คำ)	1	11.11	2	22.22	33.33
2. กลุ่มคำที่มีความถี่มาก(33 คำ)	2	6.06	16	48.48	54.54
3. กลุ่มคำที่มีความถี่ปานกลาง(35 คำ)	4	11.43	14	40	51.43
4. กลุ่มคำที่มีความถี่น้อย(112 คำ)	47	41.96	26	23.21	65.17
5. กลุ่มคำที่มีความถี่น้อยที่สุด(844 คำ)	445	52.73	290	34.36	87.09
รวม	499		348		

จากตารางที่ 6 จะเห็นได้ว่า คำนามและคำกริยามีจำนวนน้อยลงเรื่อยๆ เมื่อคำศัพท์มีความถี่ในการปรากฏสูงขึ้น อาจกล่าวได้ว่าคำที่ใช้บอกเนื้อความแม้จะมีจำนวนคำมากเมื่อเทียบกับคำชนิดอื่น แต่มีคำที่มีความถี่ในการปรากฏสูงจำนวนน้อย ในขณะที่เมื่อพิจารณาคำเชื่อมอนุพากย์ซึ่งเป็นคำที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ 3 คำ กลับพบว่ามีจำนวนถึง 2 คำที่อยู่ในกลุ่มคำศัพท์ที่มีความถี่มาก ผลการวิจัยข้อนี้สอดคล้องกับที่ ประดิษฐ์ มโนมัยวิบูลย์ (2545) ได้กล่าวถึงคำที่ใช้ในภาษาจีนไว้ว่า คำไม่แท้⁶ เช่น คำอุปสรรคปัจจัยต่างๆ คำลงท้าย และคำช่วยบอกกาละ เป็นต้น เป็นคำกลุ่มที่มีจำนวนน้อย แต่ปรากฏการใช้สูงมาก ส่วนกลุ่มคำที่มีเป็นจำนวนมากแต่ปรากฏการใช้ต่ำคือคำแท้

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาคำศัพท์ที่ปรากฏในสองกลุ่มแรก จำนวน 42 คำ ได้แก่ มั้ย ไม่มี นะ นี คน ไป ครับ แล้ว (เสร็จ)ได้ ไซ่ เป็น กัน ว่า (คำเชื่อมอนุพากย์) เรา ก็ จะ อะไร ดี พุดหนึ่งทำ ดู มาก ถ้า กิน อาจารย์ เขียน อ่าน อะ/อะ ใส ให้ ต้อง กลับ มา (หลังคำกริยา) แต่ของ (บุพพท) เทรอ บอก ข้าว คำ ใครจะเห็นได้ว่าคำส่วนใหญ่เป็นคำไวยากรณ์ (function word) เช่นคำว่า มั้ย ไม่มี นะ นี ครับ แล้ว ได้ ไซ่ ส่วนคำบอกเนื้อความ (content word) มีเพียง 17 คำ คือ คน ไป มี เป็น พุด ทำ กิน อาจารย์ เขียน อ่าน ใส กลับ บอก ข้าว คำ เมื่อจำนวนความถี่ในการปรากฏเป็นสิ่งที่แสดงว่าคำศัพท์ที่อยู่ในกลุ่มความถี่มากเป็นคำศัพท์ที่นักศึกษาจำเป็นต้องเข้าใจ นั่นหมายความว่าคำศัพท์ที่จำเป็นในการสื่อสารอย่างมากไม่ใช่คำนามและคำกริยา แต่เป็นคำไวยากรณ์ (function word)

อย่างไรก็ตามแม้ว่าคำไวยากรณ์จะเป็นคำประเภทที่จำเป็นต่อการสื่อสารอย่างมาก แต่เมื่อพิจารณาความเข้าใจความหมายจะเห็นว่า นักศึกษาส่วนใหญ่กลับไม่เข้าใจความหมายหรือไม่ได้นึกถึงคำเหล่านี้ ดังจะเห็นได้จากเมื่อให้นักศึกษาเขียนความหมายของคำที่มีรูปเขียนเหมือนกัน เช่น คำว่า “ว่า” นักศึกษาส่วนใหญ่จะเขียนเฉพาะคำกริยา มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่นึกถึง “ว่า” ที่เป็นคำเชื่อมอนุพากย์ด้วย ผู้วิจัยเห็นว่าพจนานุกรมที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษาชาวจีนและนักศึกษาต่างชาติไม่ควรระบุเพียงชนิดของคำเท่านั้น แต่ควรมีคำอธิบายและตัวอย่างการใช้คำแต่ละชนิดด้วย

3. จากผลการวิจัยข้อที่ 3 เมื่อวิเคราะห์คำตามบริบทการใช้ภาษาพบว่าคำที่ใช้ในการเรียนการสอนปรากฏมากที่สุด ซึ่งตรงกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่าคำศัพท์ที่พบในการเรียนการสอนประจำวัน 1,000 คำนั้นจะเป็นคำศัพท์ที่ใช้ในการเรียนการสอนมากกว่าศัพท์ในบทเรียน เนื่องจากสถานการณ์การสื่อสารในชั้นเรียนย่อมต้องใช้คำที่ใช้ในการพูดอธิบายบทเรียนซึ่งประกอบด้วยคำเชื่อมโยงความระดับต่างๆ อย่างไรก็ตามแม้ว่าผลการวิจัยข้อนี้จะสอดคล้องกับสมมุติฐาน แต่เมื่อพิจารณาจากค่าสถิติจะเห็นว่าแทบไม่แตกต่างกัน สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะคำไวยากรณ์แม้ว่าจะปรากฏความถี่ในการใช้มากแต่คำในกลุ่มนี้มีใช้ไม่หลากหลาย นอกจากนี้จากผลการวิจัยจะเห็นว่าคำศัพท์ที่ปรากฏร่วมทั้งในบทเรียนและการเรียนการสอนจำนวนมาก ผู้วิจัยเห็นว่าสาเหตุมาจากวิชาที่ใช้ในการเก็บข้อมูลกล่าวคืองานวิจัยนี้เก็บข้อมูลจากวิชาที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการใช้ภาษาในชีวิตประจำวัน ไม่มีคำศัพท์เฉพาะที่ใช้ในศาสตร์ต่างๆ ดังนั้นคำศัพท์ในบทเรียนกับคำศัพท์ที่ใช้ในการเรียนการสอนส่วนใหญ่จึงเป็นชุดคำศัพท์เดียวกัน

⁶ “คำไม่แท้” และ“คำแท้” ในหนังสือไวยากรณ์จีนของ ประดิษฐ์ มโนมัยวิบูลย์ คือคำประเภทเดียวกับคำบอกเนื้อความ และคำไวยากรณ์ที่ใช้ในงานวิจัยนี้

จากการศึกษารายการคำศัพท์ครั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าพจนานุกรมที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษาชาวจีนหรือนักศึกษาชาวต่างชาติ ไม่ควรเป็นการรวบรวมคำศัพท์อย่างครอบคลุมทั้งภาษาเหมือนพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน เพราะมีคำจำนวนมากที่นักศึกษาไม่จำเป็นต้องใช้และไม่มีโอกาสได้ใช้ และก็ไม่ควรทำเหมือนหนังสือรวบรวมคำศัพท์สำหรับเด็ก ที่แยกคำออกเป็นหมวดต่างๆ เช่น หมวดร่างกาย หมวดสัตว์ เป็นต้น เพราะการเรียนรู้คำนามหรือคำกริยาเป็นจำนวนมากไม่ได้มีความหมายว่านักศึกษาจะสามารถสื่อสารได้ เพราะเมื่อพิจารณาคำที่ใช้ในการสื่อสารจะเห็นว่าประกอบไปด้วยคำเชื่อมโยงเนื้อความจำนวนมากทั้งคำเชื่อมในระดับคำ ระดับประโยค และระดับข้อความ ซึ่งคำเชื่อมเหล่านี้จะมีความหมายก็ต่อเมื่อประกอบกับบริบททางภาษาที่แวดล้อม พจนานุกรมที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษาจึงควรเป็นพจนานุกรมที่รวบรวมคำศัพท์ที่เกิดจากสถานการณ์การใช้ภาษาจริง โดยคำศัพท์เหล่านี้นอกจากจะต้องอธิบายความหมายให้ชัดเจนแล้วยังต้องอธิบายหน้าที่ทางไวยากรณ์ของคำ ตลอดจนยกตัวอย่างการใช้คำด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. จากการวิจัยพบว่ามีคำหลังกริยาอยู่ในรายการคำศัพท์จำนวนมาก เช่น “ไป” “มา” “หลัง” “ขึ้น” และ “ลง” เป็นต้น คำหลังกริยานี้เป็นคำที่มีใช้ในภาษาจีนที่ทำหน้าที่เป็นบทเสริม (补语) ผู้วิจัยเห็นว่านักศึกษาน่าจะสามารถเข้าใจความหมายของคำชนิดนี้ได้ง่ายหากเปรียบเทียบกับภาษาแม่ของตน อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาจากแบบสอบถามความเข้าใจความหมายพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้เขียนความหมายกำกับไว้ ดังนั้นจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจว่าแท้จริงแล้วสาเหตุที่นักศึกษาไม่เขียนความหมายเป็นเพราะไม่เข้าใจความหมาย ไม่ได้นึกถึงคำชนิดนี้ หรือแท้จริงแล้วนักศึกษาเข้าใจแต่ไม่สามารถเขียนความหมายได้เพราะในแบบสอบถามไม่มีตัวอย่างประโยคและบริบททางภาษาประกอบ และหากนักศึกษาเข้าใจ นักศึกษาเข้าใจคำหลังกริยาเหล่านี้ได้อย่างไรและเข้าใจในความหมายใดบ้าง

2. คำว่า “นะ” เป็นคำที่น่าสนใจอย่างยิ่งเนื่องจากเป็นคำที่สื่อได้หลายความหมายขึ้นอยู่กับบริบทการสื่อสาร แม้ว่าในภาษาจีนจะมีคำลักษณะเดียวกันแต่จากการสอบถามความเข้าใจความหมายพบว่าคำศัพท์นี้เป็นคำที่นักศึกษาจีนเขียนเฉพาะหน้าที่ของคำคือคำเสริมน้ำเสียงเท่านั้น แต่ไม่สามารถอธิบายความหมายได้ ดังนั้นหากมีการวิเคราะห์ความหมายของคำนี้ที่ปรากฏในบริบทต่างๆ รวมทั้งเปรียบเทียบความเข้าใจความหมายของนักศึกษาไทยและนักศึกษาจีนก็จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนภาษาไทยให้แก่ นักศึกษาชาวต่างชาติได้

เอกสารอ้างอิง

- น้ำทิพย์ภิงคารวัฒน์. (2551). *การเปลี่ยนแปลงของภาษาอังกฤษผ่านกาลเวลา*(พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาอังกฤษ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ประพิณ มโนมัยวิบูลย์.(2545). *ไวยากรณ์จีนกลาง* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิจินตน์ ภาณุพงศ์. (2552) *บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม 3: ชนิดของคำ วลี ประโยค และสัมพันธ์สาร*. กรุงเทพฯ:สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สถาบันภาษาไทย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2553). *ชนิดของคำในภาษาไทย: การวิเคราะห์ทางวากยสัมพันธ์*. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Kirkness, A. (2011). *Lexicography*. In Long H. M. and Doughty J. C. Eds, *The handbook of language teaching* (pp.54-80). West Sussex, UK: Wiley - Blackwell.
- Long, M. H. (2011). *Methodological principles for language teaching*. In Long H. M. and Doughty J. C. Eds, *The handbook of language teaching* (pp. 54-80). West Sussex, UK: Wiley - Blackwell.